

هنگام تشنج چه کنیم؟

هنگامی که کودک دچار تشنج می‌شود به هیچ وجه استرس نداشته باشید. آرامش خود را حفظ کرده و کنار کودک خود بمانید. کودک را به یک طرف بخوابانید تا در صورتی که استفراغ کرد، مواد استفراغی باعث خفگی او نشود و لباس‌های او را آزاد کنید. در صورتی که قبلاً پزشک برای کودک‌تان دارویی به منظور استفاده در هنگام تشنج (البته فقط به صورت مقعدی) تجویز کرده آن را با آرامش به کار ببرید. نیازی نیست دندان‌های کودک را از هم باز کنید، فقط مطمئن شوید زبان کودک تحت فشار نباشد. بعضی از والدین هنگام تشنج به خصوص در همراهی با تب سعی می‌کنند او را پاشویه کنند یا زیر آب سرد بگیرند. به یاد داشته باشید هیچ کدام از این روش‌ها موثر نیستند. بعد از توقف تشنج اگر کودک‌تان تب داشته باشد، می‌توانید از شیاف استامینوفن استفاده کنید. از آنجا که تشنج ناشی از تب گاهی ناشی از علل مهم و خطرناک است و همچنین به دلیل این‌که بعضی از علل تشنج‌های بدون تب مثل کمبود قند و کلسیم نیاز به درمان اختصاصی دارد، بلافاصله پس از بروز تشنج به اورژانس زنگ بزنید یا کودک را سریعاً به نزدیک‌ترین بیمارستان برسانید.

چگونه از تکرار تشنج پیشگیری کنیم؟

پس از ترخیص از بیمارستان اگر دارویی برای کودک‌تان تجویز شده است به منظور پیشگیری از تکرار تشنج آن را همیشه و به موقع مصرف کنید. فراموش نکنید داروی کودک را در مهمانی یا مسافرت به همراه داشته باشید. اگر کودک‌تان دچار تشنج با تب بوده در سایر موارد تب (به هرعلتی) درمان اولیه شما باید کاهش تب با استفاده از تب‌برهایی مانند استامینوفن یا در صورت نیاز پروفن باشد. همچنین استفاده از پاشویه با آب ولرم بدون استفاده از الکل یا نمک نیز مفید است. فراموش نکنید در مواقع تب یا تشنج در مورد استفاده از داروهای خاص مانند دیاپیام به صورت خوراکی یا مقعدی قبل از ترخیص، از پزشک کودک‌تان یک دستورالعمل بگیرید و مطمئن شوید روش استفاده از آن را به خوبی فرا گرفته‌اید.

آیا هر کودکی یک بار تشنج کند، تا آخر عمر دچار حملات تشنج خواهد شد؟

در سنین ۶ ماه تا ۵ سالگی مغز کودک‌ان به افزایش درجه حرارت بدن حساس است در نتیجه ۴-۳ درصد کودک‌ان در این سنین با تب‌های شدید (بیش از ۳۸ درجه) دچار تشنج میشوند. اکثریت این کودک‌ان بعد از سن ۵ سالگی دچار تشنج نمیشوند. شایعترین سن برای تشنج ناشی از تب ۱۴-۱۸ ماهگی است و زمان آن از چندثانیه تا ۱۰ دقیقه طول میکشد و بندرت تشنج ناشی از تب بیش از یکبار اتفاق می‌افتد.

اگر کودک شما مبتلا به حملات تشنج بدون تب (صرع) است به این نکات دقت فرمائید:

- کودک شما تا زمانی که پزشک دستور دهد باید داروی ضد تشنج مصرف کند.
- هیچ‌گاه دارو را خود سرانه قطع نکنید یا مقدار آن را کاهش ندهید.
- کودک‌ان مبتلا به حملات تشنج بدون تب (صرع) باید همواره مراقبت شوند بدون آنکه فعالیت جسمی ایشان محدود شود. در زمان انجام کارهای حساس مثل شنا یا استحمام حتماً از نزدیک مراقب کودک‌تان باشید. اگر کودک‌تان تمایل به بالا رفتن از بلندیها، درخت یا وسایل بازی دارد نزد کودک‌تان بمانید.
- در صورتی که کودک‌تان دچار حمله تشنج شد او را به پهلو بخوابانید جسم سفتی (چوبی یا چرمی یا پارچه ای) بین دندانهای کودک بگذارید تا زبانش در اثر قفل شدن دندانها آسیب نبیند. اطراف کودک را خلوت کنید و لباسهای تنگ یا زیور آلات را از گردن او باز کنید تا راحتتر نفس بکشد. در زمان تشنج هیچ ماده خوراکی یا آب را وارد دهان کودک نکنید و سریعاً او را به بیمارستان برسانید.
- کودک‌ان مستعد تشنج ممکن است با یک تب خفیف، فشار روحی، خستگی یا مصرف بعضی داروها (مثل تئوفیلین) دچار تشنج شوند حتماً "کودک‌تان را از این نظر محافظت کنید".

تشنج در کودکان

بیمارستان سوم شعبان دماوند

۱۳۹۵

آدرس:

میلارد، جنب سینما پرستو (دانشگاه آزاد دماوند)

www.sdmc.sbmu.ac.ir

تلفن: ۳-۷۶۳۱۹۷۸۱

تشنج چیست؟

تشنج عبارت است از اختلال موقتی در مغز، که این اختلال دو عملکرد و دو خصوصیت دارد: ناگهانی آغاز می‌شود و غیر ارادی و غیر قابل کنترل است (تشنجی که در ۲۸ روز اول عمر روی می‌دهد به علت اینکه تکامل عصبی نوزاد را به مخاطره می‌اندازد یک فوریت پزشکی است و به سرعت در جهت درمان آن باید اقدام شود).

علائم تشنج چیست؟

وقتی کودکی تشنج میکند ممکن است شما هریک از این علائم را ببینید:

- ۱- کودک دچار اختلال هوشیاری شود یعنی اطرافیان را نشناسد متوجه زمان و مکان نباشد، به صدازدن شما پاسخ ندهد یا بیهوش روی زمین بیفتد.
- ۲- حرکاتی غیر ارادی در اعضای بدن کودک ظاهر شود این حرکات ممکن است قسمتی از بدن یا تمام اعضا را درگیر کند. ممکن است کودک به شدت دست و پا بزند، روی زمین بیفتد، سر و چشم‌های کودک به یک طرف بچرخد یا اینکه فقط یک دست یا یک پای کودک دچار حرکات تکان دهنده شدید شود و این حالت چند ثانیه تا چند دقیقه طول بکشد معمولاً این حملات کمتر از ۱۰ دقیقه طول میکشد.
- ۳- ممکن است کودک در زمان حمله کنترل ادرار خود را از دست بدهد..

۴- گاهی کودک به صورت ناگهانی رفتاری غیر عادی نشان می‌دهد مثلاً بدون آنکه متوجه اطراف باشد، شروع به دویدن میکند

۵- ممکن است کودک برای چند لحظه به نقطه ای خیره شده و در این مدت متوجه اطراف نباشد.

علت تشنج همراه باتب چیست؟

بیشتر مواقع تشنج همراه با تب در اثر عفونتهای ویروسی دستگاه تنفس فوقانی یا عفونت حاد گوش میانی ایجاد میشود. گاهی ممکن است علت تشنج باتب مننژیت باشد. نرسیدن اکسیژن به مغز (که شایعترین علت تشنج در نوزادان می‌باشد و ممکن است به علت پیچیدن بند ناف دور گردن نوزاد در حین تولد و یا ناس بودن)، کاهش قند خون، کاهش کلسیم و منیزیم، عفونتها، اختلالات دستگاه عصبی، اعتیاد مادر به مواد مخدر، خونریزی داخل مغزی (که بیشتر در نوزادان نارس شایع است).